

SPRAWIEDLIWY HANDEL

BIULETYN INFORMACYJNY

MAJ-CZERWIEC 2015

Rok 3, Nr 10 5 lipiec 2015 r.

FAIR TRADE TOWNS CONFERENCE

4-5 lipca w Bristolu (Wielka Brytania) odbyła się międzynarodowa konferencja Fair Trade Towns. Wzięło w niej udział 250 osób z 20 krajów z całego świata.

Pierwsza konferencja FT Towns odbyła się w 2006 roku w Londynie. Przy okazji konferencji Bristol obchodzi

swoje dziesięciolecie posiadania tytułu Fair Trade Town. W 2015 roku miasto to jest również Zieloną Stolicą Europy (European Green Capital).

Zdjęcia z konferencji można obejrzeć na naszym profilu na FB: <https://www.facebook.com/FairTrade.100.PSSH>

STOP NIEUCZCIWYM PRAKTYKOM HANDLOWYM. TAK DLA SPRAWIEDLIWYCH OWOCÓW!

Czy wiesz, że przy produkcji słodkich, soczystych mango, bananów i ananasów, które tak nam smakują, wyzyskiwany jest

tysiące rolników i pracowników plantacji? Ich prawa są lekceważone. Podpisz petycję domagając się mocniejszych regulacji unijnych, które położą kres nieuczciwym praktykom handlowym! Razem domagajmy się od UE etycznych owoców – już teraz. **Podpisz petycję** i zachęć do tego swoich znajomych!

Źródło: Kupuj Odpowiedzialnie

POLSKIE ORGANIZACJE PRZECIWKO NOWYM PRZEPISOM UE DOT. ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO

Organizacje ekologiczne oraz osoby popierające ideę Sprawiedliwego Handlu sprzeciwiają się rozporządzeniu UE. Ich zdaniem przepisy są niekorzystne nie tylko dla ubogich rolników z krajów Południa lecz również dla konsumentów, którzy zostaną zniechęceni przez wysoką cenę produktów ekologicznych sprowadzanych z krajów trzecich. Państwa te nie posiadają rozbudowanej struktury administracyjnej, dlatego wdrożenie przepisów nie byłoby możliwe oraz stanowiłoby dodatkowe obciążenie dla osłabionej już gospodarki tych państw.

Kolejnym argumentem jest również sprzeczność działań UE. Jednym z celów Wspólnoty jest zredukowanie ubóstwa oraz poprawienie warunków życia w krajach Południa. Otrzymują one wsparcie finansowe od UE oraz Polski, aby umożliwić ich rozwój. Ich gospodarka oparta jest na produkcji ekologicznej oraz dystrybucji towarów do krajów Północy przy nieustannym wsparciu

organizacji Fairtrade. Nowe przepisy pozabawiają ubogich rolników zajmujących się produkcją ekologiczną konkurencyjnego miejsca na światowym rynku.

Organizacje połączyły więc siły, aby przeciwstawić się niekorzystnej nowelizacji. Celem jest pozostawienie przepisów w ich obecnym stanie, adekwatnym do stopnia rozwoju krajów Południa. Dotychczasowy system akceptacji produktów rolnictwa ekologicznego na rynku UE postrzega przepisy państw trzecich jako równorzędne w stosunku do regulacji dotyczących rolnictwa ekologicznego UE. Dzięki połączonym siłom Polskiego Stowarzyszenia Sprawiedliwego Handlu oraz Koalicji Sprawiedliwego Handlu wystosowano list do Ministra Rolnictwa Marka Sawickiego, aby sprzeciwił się nowelizacji zaproponowanej przez Komisję Europejską. Pod listem podpisało się 18 przedstawicieli z organizacji pozarządowych.

Autor: Natalia Piwoń

W NUMERZE

1. FAIR TRADE TOWNS CONFERENCE
2. POLSKIE ORGANIZACJE PRZECIWKO NOWYM PRZEPISOM UE DOT. ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO
3. OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA SPRAWIEDLIWEGO HANDLU 2015
4. MIĘDZYNARODOWY PRZEWODNIK PO ETYKIETACH SPRAWIEDLIWEGO HANDLU
5. KE NA OKOLICZNOŚĆ WORLD FAIR TRADE DAY
6. GRUPA ROBOCZA DO SPRAW SPRAWIEDLIWEGO HANDLU W PARLAMENCIE EUROPEJSKIM
7. PROGNOZY DLA ROLNICTWA NA LATA 2014–2023
8. PRZEDSTAWICIELE WŁĄDZ LOKALNYCH I REGIONALNYCH W EUROPIE NA RZECZ WSPARCIA SPRAWIEDLIWEGO HANDLU PRZEZ UE
9. OFIARY KATASTROFY W RANA PLAZA OTRZYMAJĄ ODSZKODOWANIA
10. „DROBNI ROLNICY OCHŁADZAJĄ PLANETĘ” FILM PRZYGOTOWANY W ZWIĄZKU Z FAIR WORLD PROJECT
11. NOWY RAPORT IPES-FOOD
12. KILKA SŁÓW O MIECHUNCE

KONKURS FOTOGRAFICZNY

„Jedź odpowiedzialnie!”

Masz czas do 31. lipca aby przesłać swoje zdjęcie i zaważyć o atrakcyjne nagrody. Szczegółowe informacje na stronie wydarzenia. Polska odsłona konkursu organizowana jest przez Fundację Kupuj odpowiedzialnie.

KTO MA WŁADZĘ?

French Fair Trade Platform (PFCE) oraz organizacja BASIC przełożyły wiedzę na temat niesprawiedliwości w łańcuchach dostaw produktów rolnych, zawartą w raporcie „Kto ma władzę?”, na krótki i zabawny filmik o tym samym tytule, przedstawiający historię koncentracji władzy w łańcuchach dostaw produktów spożywczych.

Dostępne polskie napisy!

OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA SPRAWIEDLIWEGO HANDLU 2015

Tegoroczne dziewiąte obchody Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu (WFTD, *World Fair Trade Day*) przypadły na sobotę 9. Maja. Z tej okazji w całej Polsce odbyło się wiele wydarzeń promujących ideę Fair Trade. W tym roku hasłem przewodnim zaproponowanym przez Światową Organizację Sprawiedliwego Handlu było „Bądź zmianą” (ang. „Be the agent of change”), które nawiązuje do słów Gandhiego „Bądź zmianą, którą pragniesz ujrzeć w świecie”. Głównymi organizatorami obchodów w Polsce było [Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu](#) oraz [Fundacja „Koalicja Sprawiedliwego Handlu”](#).

W dużych miastach i mniejszych miasteczkach na terenie całej Polski odbyło się ponad 30 wydarzeń związanych ze Sprawiedliwym Handlem. W obchodach Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu uczestniczyły szkoły, sklepy Fair Trade, fundacje, centra edukacji i informacji, restauracje, kawiarnie, ośrodek wsparcia rehabilitacji i wsparcia społecznego, a nawet czeska organizacja z Cieszyna, która przygotowała spotkanie dla Czechów i Polaków. Wydarzenia miały na celu promowanie i informowanie mieszkańców o idei Sprawiedliwego Handlu oraz produktach certyfikowanych Fair Trade, których zakup przyczynia się do zrównoważonego rozwoju oraz daje szansę na lepsze warunki handlowe drobnym producentom i pracownikom najemnym, szczególnie z krajów rozwijających się.

Bogatą ofertę wydarzeń przygotowały szkoły. Uczniowie z ponad dwudziestu podstawówek, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych przygotowali dla swoich szkolnych kolegów, a także rodziców oraz mieszkańców miast i wsi – happeningi, biu-

letyny informacyjne, konkursy, prezentacje, wspólne gotowanie, degustacje produktów i potraw ze składników Fair Trade, a nawet wspólne malowanie muralu poświęconego tematyce związanej ze Sprawiedliwym Handlem. Szkoła podstawowa w małej wsi Biesal przygotowała Szkolny Dzień Sprawiedliwego Handlu „Sprawiedliwy Handle to jest to!”, gdzie można było spróbować produktów Fair Trade, uczestniczyć w zajęciach edukacyjnych, quizie czy projekcji filmu ukazującego realia handlu z wytwórcami z krajów rozwijających się. Również w Głogowie dwie szkoły zaproponowały ciekawe wydarzenia – szkoła podstawowa nr 7 przygotowała warsztat o Sprawiedliwym Handlu, spotkania z podróżnikami po Afryce i Azji z uwzględnieniem tematyki Sprawiedliwego Handlu oraz spotkanie z rodziną polsko-kenijską, podczas którego rozmawiano o warunkach życia dzieci w Kenii. Natomiast [Zespół Szkół Ekonomicznych](#) zorganizował grę szkolną, warsztaty dla uczniów oraz Fair Trade Brunch, podczas którego serwowano uczniom i nauczycielom szkoły kawę, herbatę, czekoladę i ciasteczka ze Sprawiedliwego Handlu oraz jabłka i kanapki z produktów od lokalnych producentów. [Zespół Szkół Handlowych](#) im. Bolesława Prusa z Katowic uczestniczył w III Pikniku Fair Trade – Śniadanie na trawie, na który uczniowie przygotowali poczęstunek Fair Trade, akcję informacyjno-promocyjną ze zdjęciami oraz zabawy kreatywne. Wy-

jątkowe wydarzenie zorganizował [Zespół Szkół Mechanicznych „Mechanik” z Jeleniej Góry](#). Szkoła już po raz trzeci brała udział w obchodach Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu. Oprócz happeningu, degustacji produktów Fair Trade, [warsztatów dziennikarskich](#) i prelekcji, uczniowie (przy pomocy koordynatorów) stworzyli pierwszy w Polsce mural o tematyce Sprawiedliwego Handlu. Szkoła przedstawiła plakaty i prace w [Terenowym Ośrodku Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego dla Osób Niesłyszących](#) w Jeleniej Górze. Tam także można było uzyskać informacje na temat Sprawiedliwego

Handlu dzięki biuletynom i ulotkom. Stoisko informacyjno-promocyjne na terenie szkoły utworzyła także Społeczna Szkoła Piątkowska im. dr Wandy Błęńskiej w Poznaniu – [pierwsza Szkoła przyjazna dla Sprawiedliwego Handlu](#) w Polsce.

Organizacje pozarządowe i inne instytucje przygotowały wydarzenia w przestrzeni miejskiej. [Kawiarnia-Księgarnia „Spółdzielnia”](#) w Białymstoku oferowała pyszne herbaty i kawy z certyfikatami Fair Trade oraz informowała przechodniów i konsumentów o idei Sprawiedliwego Handlu. W Cieszynie na Wzgórzu Zamkowym odbyło się Śniadanie Fair Trade, którego organizatorem była czeska organizacja [Na Zemi](#). Była to okazja do spotkania Czechów i Polaków z tego rejonu zainteresowanych Sprawiedliwym Handlem, edukacją globalną oraz współpracą rozwojową. W Krakowie przy Nowohuckim Centrum Kultury odbył się [Targ Produktów Lokalnych i produktów Fair Trade](#), zorganizowany przez Bistro Marchewka, Fundację Partnerstwo dla Środowiska, Fundację Koalicja Sprawiedliwego Handlu i Fundację Kupuj Odpowiedzialnie. Dodatkowymi wydarzeniami były warsztaty z projektowania eko-toreb, wielka edukacyjno-ekologiczna gra planszowa dla dzieci i młodzieży „Kupuj odpowiedzialnie” oraz panel dyskusyjny „Czym jest Fair Trade?”. W Warszawie wydarzenia Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu zbiegły się z Paradą Schumana, gdzie informacje o Fair Trade, edukacji globalnej i współpracy rozwojowej można było znaleźć na stoiskach organizacji pozarządowych, m.in. Polskiej Akcji Humanitarnej, Polskiej Zielonej Sieci oraz innych organizacji skupionych w [Grupie Zagranica](#). We Wrocławiu Punkt Informacji Europejskiej *Europe Direct* przygotował grę miejską „Chocogame – bądź fair trade”, w której uczestnicy poznali reguły rządzące Sprawiedliwym Handlem.

Kolejne obchody Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu obfitowały w ciekawe wydarzenia i aktywne zaangażowanie organizatorów i uczestników. Akcje z całej Polski przyczyniły się do podniesienia świadomości konsumentów w kwestii zakupów oraz zasad handlu międzynarodowego, a także wsparły producentów z krajów rozwijających się. Już nie możemy doczekać się przyszłorocznej edycji!

Autor: *Dobrawa Aleksiak*

Pierwszy w Polsce mural o tematyce Sprawiedliwego Handlu powstał w Jeleniej Górze w ramach obchodów Światowego Dnia SH. Zajęcia odbywały się w ramach projektu „Mowa o większości świata”, który jest realizowany przez Instytut Globalnej Odpowiedzialności i Fundację Klamra.

MIĘDZYNARODOWY PRZEWODNIK PO ETYKIETACH SPRAWIEDLIWEGO HANDLU

Międzynarodowy przewodnik po etykietach Sprawiedliwego Handlu (International Guide to Fair Trade Labels) – inicjatywa **Plateforme Française pour le Commerce Equitable (PFCE)** oraz innych partnerów – został opublikowany w maju. Jest to już druga edycja tej publikacji uwzględniająca wszystkie współczesne systemy certyfikacji

etycznego pochodzenia produktów w tym systemy Sprawiedliwego Handlu. Głównym celem 124 stronicowego wydania jest umożliwienie konsumentom i decydom dokonywania świadomego wyboru dzięki treści umieszczonej na etykietach produktów. **Już dziś można zamówić własną kopię** (odpłatnie, używając formularza dostawy).

Cel powstania Międzynarodowego przewodnika po etykietach Sprawiedliwego Handlu

Ten międzynarodowy przewodnik stanowi narzędzie, z którego można skorzystać w celu lepszego zrozumienia gwarancji wiążących się ze znakowaniem produktów etykietami Sprawiedliwego Handlu, obowiązujących standardów oraz metod ich monitorowania. Dostarcza on odpowiedzi na następujące pytania: Dlaczego etykiety i systemy gwarancji są niezbędne dla zapewnienia przestrzegania praktyk Sprawiedliwego Handlu? Jakie są główne kryteria związane ze Sprawiedliwym Handlem, które podlegają kontroli w procesie etykietowania oraz dlaczego tak istotne są procesy certyfikacji? Jakie są główne różnice pomiędzy etykietami Sprawiedliwego Handlu a etykietami Zrównoważonego Rozwoju?

Etykiety Sprawiedliwego Handlu w szczegółach

Przewodnik poddaje analizie 8 etykiet i systemów gwarancyjnych – **Ecocert Fair Trade, Fair for Life, Fairtrade International, Fair Trade USA, Forest Garden Products, Naturland Fair, Small Producers' Symbol (SPP) oraz WFTO.**

Przewodnik łączy **analizę standardów z procesem oceny sposobów monitorowania** wiążących się z daną etykietą, w celu weryfikacji ich zgodności ze standardami. Zawiera on także porównanie 5 inicjatyw na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, które często bywają mylone z etykietami Sprawiedliwego Handlu – 4C Association, Bonsucro, ProTerra Foundation, Rainforest Alliance oraz UTZ Certified.

Współpraca międzynarodowa

Przewodnik jest owocem współpracy międzynarodowej pomiędzy **PFCE, Fair World Project** (stowarzyszenie konsumenckie ze Stanów Zjednoczonych), **FairNESS France oraz FairNESS UK** (naukowcy akademicki).

Przewodnik w wersji angielskiej i francuskiej można pobrać tutaj: <http://www.commercequitable.org/ressources/les-labels.html>

Źródło: WFTO-Europe

KE NA OKOLICZNOŚĆ WORLD FAIR TRADE DAY

Źródło: Fair Trade Advocacy Office

Wypowiedź Komisarza Nevena Mimica

Kraje rozwijające powinny stworzyć lepsze możliwości zatrudnienia dla społeczeństwa. Równie ważną kwestią jest, aby ludzie mogli pracować w godnych warunkach społecznych i środowiskowych, jak również aby respektowane były międzynarodowe standardy pracy.

Komisja Europejska pokazuje jak możemy zachęcić państwa członkowskie, oraz sektory prywatne, do odpowiedzialnego zarządzania w obrębie łańcucha dostaw, w którym wszyscy uczestnicy przestrzegają określonych standardów oraz zasad.

Mile widziane są również inicjatywy takie jak *FashionRevolution*, która pozwala konsumentom podejmować świadome decyzje dotyczące kupowanych produktów oraz umożliwia wspieranie drobnych producentów krajów rozwijających się.

Rok 2015 jest Europejskim Rokiem Rozwoju. Mamy nadzieję, że będzie to czas przyspieszenia działań w zakresie istniejących już inicjatyw, okres wypełniony efektywnymi działaniami oraz zmobilizowanymi wysiłkami w kwestiach o kluczowym znaczeniu. Jesteśmy pewni, że wspólnie możemy zapoczątkować zmiany w branży odzieżowej – klarowny, sprawiedliwszy oraz bardziej zrównoważony sposób pracy w przemyśle tekstylnym.”

„KAWA NA ŁAWĘ”

Ruszył projekt kawowy, organizowany przez Agę i Borysa Bińkowskich (Szczypta Świata). Jest on realizowany przy współpracy ze spółdzielnią Fair Trade z Peru (CUNAVIR), produkującą kawę.

W ramach tej inicjatywy planowana jest organizacja spotkań, mających na celu przybliżenie miłośnikom kawy całego procesu jej produkcji (ale także jej parzenia!) i zapoznania ich z osobami, które ją produkują. Ponadto, w ramach projektu planowane jest sprowadzenie do Polski na zasadach Fair Trade minimum pół tony zielonych ziaren kawy, ich wypalenie oraz rozdanie uczestnikom. Jest to przedsięwzięcie *crowdfundin-gowe* (finansowanie społecznościowe). Projekt zostanie zrealizowany wówczas, gdy do 24. lipca uda się zebrać określoną kwotę (w przeciwnym razie każdy grosz zostanie zwrócony). Ciągłe można do niego dołączyć [na stronie projektu](#).

GRUPA ROBOCZA DO SPRAW SPRAWIEDLIWEGO HANDLU W PARLAMENCIE EUROPEJSKIM

W kontekście wdrażania projektu Vote for Fair Trade, podczas Śniadania Fair Trade (Fair Trade Breakfast) w październiku 2014 roku utworzono grupę składającą się z wybranych członków Parlamentu Europejskiego. Grupa ta zajmuje się kwestiami „Polityki Rozwoju po 2015 roku oraz Polityki Sprawiedliwego Handlu i zrównoważonej konsumpcji po 2015 roku”, mając następujące cele:

- Zapewnienie, że zmiany dotyczące Sprawiedliwego Handlu zaproponowane przez Parlament Europejski (m.in. nowy instrument finansowania współpracy, zaangażowanie sektora prywatnego we współpracę rozwojową) zostaną poparte widocznymi działaniami Komisji Europejskiej.
- Ulepszanie wdrażania nowych pomysłów w okresie po 2015 roku oraz pomoc Unii Europejskiej podczas wprowadzania nowych strategii handlowych, włącznie z bardziej systematycznym wsparciem drobnych producentów oraz innych uboższych sektorów społecznych, w szczególności rolników w krajach o niskim poziomie dochodów, współpracujących w ramach Sprawiedliwego Handlu.

- Dopilnowanie, aby Europejski Rok Rozwoju 2015 (European Year of Development 2015) poza wytaczaniem argumentów popierających zastosowanie pomocy, promował refleksje i opinie mieszkańców UE oraz władz publicznych na temat zrównoważonej konsumpcji.
- W przypadku wprowadzenia przez Wspólnotę Europejską inicjatywy Ethical

Judith Sargentini – przewodnicząca grupy projektowej.

calTextiles¹ podczas Europejskiego Roku Rozwoju 2015, sprawdzenie czy nie ogranicza ona grupy odbiorców jedynie do pracowników fabryk, lecz adresowana jest również do całego łańcucha dostaw, włącznie z rzemieślnikami oraz rolnikami sektora wyrobów włókienniczych.

- Unowocześnienie strategii UE dotyczącej zrównoważonej konsumpcji, jak również wprowadzenie w Europie „rozdziału dotyczącego zrównoważonej konsumpcji” zawartego w planie Zrównoważonego Rozwoju po 2015 roku, aby zapewnić wpływ praw człowieka oraz zasad społecznych na konsumpcję.

Przewodniczącą grupy roboczej jest członkini Parlamentu Europejskiego Judith Sargentini (działająca w organizacji Greens/EFA² oraz NL). Zajmuje ona również stanowisko wiceprzewodniczącej europarlamentarnej grupy roboczej ds. Sprawiedliwego Handlu oraz od wielu lat wspiera działania związane z ruchem Sprawiedliwego Handlu.

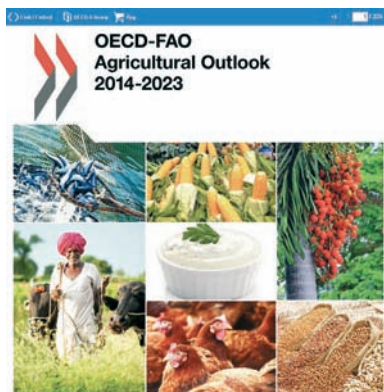
Źródło: Fair Trade Advocacy Office

1 Inicjatywa dotyczy świadomej produkcji materiałów i tkanin. Głównym celem akcji wzrost świadomości społecznej w obrębie ochrony środowiska oraz etycznego biznesu poprzez wdrożenie międzynarodowych standardów etycznej produkcji.

2 Zieloni/ Wolny Sojusz Europejski

PROGNOZY DLA ROLNICTWA NA LATA 2014–2023

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) opublikowały raport OECD-FAO: prognozy dla rolnictwa na lata 2014–2023. Publikacja przedstawia perspektywy dla rolnictwa w oparciu o analizę warunków makroekonomicznych, polityki handlowej i rolniczej, warunków pogodowych, jak również rozwoju rynku międzynarodowego. Dokument opisuje towary, politykę oraz badania przeprowadzone przez obie organizacje w odniesieniu do wkładu państw członkowskich. Celem jest stworzenie rocznego raportu przedstawiającego perspektywy krajowe, regionalne oraz globalne rynków towarów rolnych w nadchodzącym dziesięcioleciu.

Prognozy obejmują produkcję, konsumpcję, zapasy, handel oraz ceny poszczególnych produktów rolnych i towarów takich jak: biopaliwo, zboże, nasiona oleiste, cukier, mięso, ryby oraz owoce morza, nabiał i bawełna.

Osobny dział poświęcony jest Indiom, państwu największemu pod względem

rozległości sektora rolnictwa, które mimo to posiada największy procent ludności na świecie odczuwających brak bezpieczeństwa żywnościowego. W ostatnich latach rynek rolny zmienił się tam diametralnie, lecz głównym problemem tego kraju jest zrównoważenie rozwoju rolnictwa oraz zatrudnienia przeludnionych obszarów wiejskich. Prognozy dla Indii są optymistyczne: przewiduje się silny rozwój gospodarczy, wzrost produktywności oraz szansę zredukowania problemu głodu i ubóstwa w następnej dekadzie.

http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/agriculture-and-food/oecd-fao-agricultural-outlook-2014_agr_outlook-2014-en - page1

PRZEDSTAWICIELE WŁADZ LOKALNYCH I REGIONALNYCH W EUROPIE NA RZECZ WSPARCIA SPRAWIEDLIWEGO HANDLU PRZEZ UE

Europejski Komitet Regionów przyjął w dniu 4.06. na sesji plenarnej opinię na temat Sprawiedliwego Handlu. Ten organ doradczy UE reprezentujący władze lokalne i regionalne ponownie wzywa Komisję Europejską do przyjęcia bardziej ambitnego podejścia do tego tematu.

Z inicjatywy Barbar Duden, Wiceprezydent niemieckiego Hamburga, została opracowany dokument „[Promowanie Sprawiedliwego Handlu na szczeblu lokalnym i regionalnym w Europie](#)” (dokument w wersji polskiej [jest dostępny tutaj](#)). Autorzy wskazują w nim na potrzebę pełnoprawnej europejskiej Strategii na rzecz Fair Trade oraz jej wdrożenie w takie obszary polityk UE jak: handel, zrównoważona konsumpcja i produkcja. Komitet Regionów wzywał już do takiej strategii w przeszłości (w swojej opinii z 2010 r.), jednak nie doczekał się żadnej konkretnej odpowiedzi ze strony organów UE.

Jedną z przełomowych inicjatyw, które według autorów dokumentu powinny być wprowadzone, jest ustanowienie nagro-

dy *European Trade Fair Capital*. Miałyby ona nagradzać miasta w Europie za różne sposoby wsparcia dla idei Sprawiedliwego Handlu, ale również przyczynić się do upowszechniania dobrych praktyk, aby zachęcić inne miasta do podejmowania działań w tym obszarze.

Władze lokalne i regionalne odgrywają istotną rolę w promowaniu idei Sprawiedliwego Handlu: zarówno działając jako przykład poprzez własną konsumpcję, jak i poprzez podnoszenie świadomości wśród obywateli. Ponadto, mogą one zachęcać do dostaw produktów Sprawiedliwego Handlu podmioty gospodarcze działające na ich terytorium. Do tej pory istnieje ponad 1.500 społeczności lokalnych w 18 krajach Europy, które uzyskały tytuł Miasta Przyjaznego dla Sprawiedliwego Handlu (*Fair Trade Town*).

„W moim mieście wiele dobrych praktyk na poziomie regionalnym i lokalnym jest niejako skutkiem posiadania tytułu Niemieckiej Stolicy Sprawiedliwego Handlu. Podobny schemat powinien być powielany na poziomie UE” – oświadczyła

Barbara Duden podczas przemówienia na sesji plenarnej sesji.

Dokument zawiera m.in polskie akcenty: informacje na temat rozpoznawalności SH w Polsce, opisy praktyk miasta Poznań w zakresie zakupów produktów SH, informacje o prowadzonych w Polsce kampaniach promujących SH i odpowiedzialną konsumpcję.

Informacje dodatkowe

Informacja prasowa Komitetu Regionów dostępna jest pod [tym linkiem](#)

Działacze Ruchu Fair Trade oraz organizacje pozarządowe z całego świata, spotykają się co roku na Międzynarodowej Konferencji Miast Przyjaznych dla Sprawiedliwego Handlu (*Fair Trade Town Conference*) by dzielić się najlepszymi praktykami. [W tym roku konferencja odbędzie się w Bristolu](#) a jej głównym hasłem będzie „*Fair Trade for Sustainability*”. Omówione zostanie w jaki sposób Sprawiedliwy Handel przyczynia się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju ONZ.

OFIARY KATASTROFY W RANA PLAZA OTRZYMAJĄ ODSZKODOWANIA

W kwietniu bieżącego roku Parlament Europejski przyjął [rezolucję](#), „W sprawie drugiej rocznicy zaważenia się budynku Rana Plaza oraz postępów w realizacji porozumienia na rzecz stałej poprawy praw pracowniczych i bezpieczeństwa w fabrykach w przemyśle konfekcyjno-dziwiarskim w Bangladeszu? (2015/2589(RSP)), w której podnosi zarzuty wobec firm produkujących swoje towary w Bangladeszu dotyczące braku zapewnienia bezpieczeństwa pracy oraz odpowiednich jej warunków. Wydany dokument wskazuje również na bezpośrednią odpowiedzialność firm zlecających produkcję do fabryk w Rana Plaza katastrofę. Parlament Europejski apeluje również o wpłatę środków pieniężnych do Funduszu z którego zostaną wypłacone odszkodowania poszkodowanym, jak również rodzinom ofiar. Jednak dwa lata po katastrofie firmy wciąż unikają wypłaty rekompensat, oraz odpowiedzialności za katastrofę. Wiodące marki wypierają się produkcji swoich towarów w fabryce Rana Plaza.

„PE ubolewa, że około jedna trzecia firm, które uważa się za powiązane z kompleksem fabrycznym, takie jak **Adler Modemarkte, Ascena Retail, Carrefour, Grabalok, J.C. Penney, Manifattura Corona, NKD, PWT czy YesZee**, nadal nie wniosły wkładu do funduszu powierniczego; głęboko ubolewa, że po miesiącach zwłoki **firma Benetton**

wpłaciła tylko 1,1 mln US\$ na rzecz pomocy ofiarom katastrofy Rana Plaza, pomimo iż szacuje się, że wkład tej firmy powinien być znacznie wyższy, biorąc pod uwagę jej zdolności finansowe oraz poziom zaangażowania w Rana Plaza; ubolewa również, że wsparcie finansowe wszystkich marek powiązanych z Rana Plaza było niewystarczające, w związku z czym nie wywiązały się one ze swych obowiązków w stosunku do ofiar, są wśród nich **Mango, Matalan i Inditex**, które odmówiły podania wysokości udzielonego wsparcia finansowego, a także **Walmart** oraz **The Childrens' Place**, które przekazały jedynie minimalne kwoty;”

Według najnowszych doniesień organizacji **CleanClothes** udało się zebrać brakujące (ok 3 mln \$, nie wpłacone przez duże firmy z sektora odzieżowego) pieniądze i dzięki anonimowym darczyńcom pełna kwota 30 milionów dolarów zostanie przekazana ofiarom katastrofy. Kampania **CleanClothes** rozpoczęła się w kwietniu 2013r., jej celem było między innymi zmuszenie firm mających swoje siedziby na terenie Rana Plaza do wypłaty odszkodowań. Do kampanii dołączyli konsumenci z całego świata, sprzeciwiając się unikaniu odpowiedzialności przez światowych producentów wiodących marek.

Katastrofa zwraca jednak uwagę całego świata na powszechny problem naduży-

wania praw człowieka oraz wyzysku. Bangladesz stał się anonimową fabryką dóbr, przede wszystkim odzieży (60% materiałów tekstylnych sprzedawanych w Europie pochodzi z Bangladeszu). Większość marek odzieżowych nie ujawnia miejsca produkcji swoich produktów, dopuszczając się również wyzysku pracowników, wypłacania pieniędzy niestosownych do wykonywanej pracy oraz ukrywając warunki pracy. Dlatego konsumenci powinni świadomie wybierać produkty, a tym samym zmusić koncerny odzieżowe do zapewnienia godziwych warunków życia oraz bezpieczeństwa pracownikom fabryk.

24 kwietnia 2013r. w Bangladeszu doszło do największej katastrofy w obrębie sektora komercyjnego ostatnich lat. W fabryce znajdowały się między innymi oddziały takich marek jak **Cropp, H&M, Carrefour i Gap**. Budynek nie spełniał wymogów budowlanych, gdyż dobudowano do niego nielegalnie 3 kondygnacje. Mury nie wytrzymały nacisku maszyn tekstylnych oraz generatorów prądu. W katastrofie zginęło około 1334 osób, w większości kobiety (stanowiące 80-90% siły roboczej fabryki). Ponad 2 tysiące pracowników zostało rannych, niektórym amputowano kończyny podczas akcji ratunkowej. Dwa lata po katastrofie ich sytuacja jest nadal trudna, nieustannie doświadczają traumy oraz oczekują na wypłaty odszkodowań, ponieważ pomoc rządowa jest niewystarczająca.

Natalia Piwoń

„DROBNI ROLNICY OCHŁADZAJĄ PLANETĘ” FILM PRZYGOTOWANY W ZWIĄZKU Z FAIR WORLD PROJECT

6 kwietnia Fair World Project wypuścił film zatytułowany „**Drobni rolnicy ochładzają planetę**”. 17-minutowy dokument podkreśla rolę przemysłowego rolnictwa w zmianach klimatu i wskazuje w jaki sposób drobni rolnicy przeciwdziałają zmianom klimatycznym.

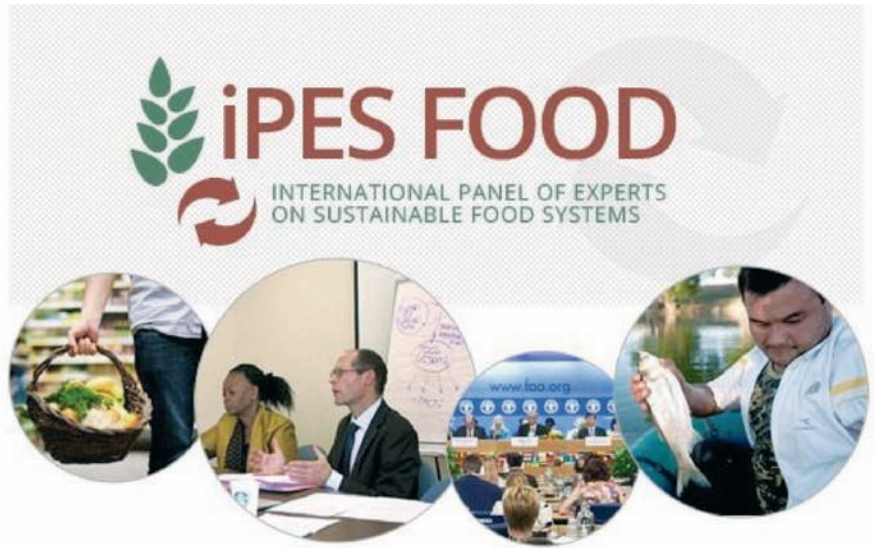
Dokument pokazuje zalety ekologicznych praktyk w obliczu kryzysu klimatycznego poprzez wywiady z aktywistami, rolnikami i ekspertami w dziedzinie rolnictwa organicznego.

Filmik ten, stworzony przez Fair World Project, dostępny jest w wersji [anglojęzycznej](#) lub z [hiszpańskimi napisami](#).

NOWY RAPORT IPES-FOOD

W maju opublikowany został nowy raport IPES-Food „The new science of sustainable food systems: overcoming barriers to food systems reform”, poruszający zagadnienie zrównoważonych systemów żywnościowych. Dostępne jest zarówno jego [streszczenie](#) jak i pełen tekst [raportu](#) (w języku angielskim).

IPES-Food to nowo utworzony, niezależny zespół ekspertów, działający na rzecz reformy systemów żywnościowych. Przewodniczy mu Olivier De Schutter (specjalny sprawozdawca ONZ do spraw prawa do żywności w latach 2008–2014) oraz Olivia Yambi (były specjalistki UNICEF do spraw żywności).

Zespół składa się z 18 ekspertów działających na różnorodnych polach związanych z systemami żywnościowymi.

[Tutaj](#) możesz dowiedzieć się więcej na temat IPES-Food.

KILKA SŁÓW O MIECHUNCIE

Te jasnopomarańczowe owoce ochrane cienkimi jak papier listkami to rodzaj roślin z rodziny psiankowatych. Na świecie rośnie kilkadziesiąt gatunków miechunki, a większość z nich pochodzi z Ameryki Południowej. Gatunki miechunki mają często nietypowe nazwy – miechunka rozdęta (łac. *Physalisalkekengi*) nazywana jest chińskim lampionem roślinnym lub wiśnią żydowską, rzekomo z powodu podobieństwa do średniowiecznych żydowskich kapeluszy. Miechunka pomidorowa (łac. *Physalisoxocarpa*) to tomatillo, a miechunka peruwiańska (łac. *Physalisperuviana*) nazywana jest złotą jagodą lub jagodą Inków.

Miechunka ma żółte i pomarańczowe jagody pełne witamin, antyoksydantów i składników mineralnych, m.in. wapnia, fosforu, witaminy A, C, a także tych z grupy B. Miąższ ma wiele małych nasionek,

a kiedy dojrzeje, jest słodki i ma charakterystyczny lekko cierpki posmak. Owoc utrzymuje świeżość jeszcze długo po zbiorze, dzięki wyschniętym listkom kielicha, które tworzą pokrywę.

Dla rdzennej ludności żyjącej w Andach owoc Inków od zawsze stanowił źródło witamin. Wraz ze wzrostem popytu w innych krajach roślina ta stała się towarem komercyjnym. Kolumbia zajmuje pierwsze miejsce w eksporcie miechunki, dostarczając 90% jej światowej produkcji. Od niedawna również inne

kraje zajęły się sprzedażą tych owoców np. Peru, Ekwador, Uganda, Republika Południowej Afryki, Madagaskar, Kenia, Nowa Zelandia, a także Portugalia.

W 2010 roku miechunka została włączona do rejestru Fairtrade International, w tym samym czasie certyfikat otrzymało pięć grup producentów (cztery w Kolumbii i jedna w Ugandzie) oraz jedenaście grup handlowców (trzy w Kolumbii i osiem w Europie). Wiele firm i organizacji chce pomóc w podniesieniu produktywności rolnikom i społecznościom tradycyjnym z terenów rolnych, którzy zajmują się uprawą miechunki, bo to dzięki ich wiedzy i doświadczeniu, zbiory mają najlepszą jakość. Przykładowo - peruwiańska firma AgroAndino oferuje wsparcie techniczne od sadzenia do zbiorów, które podnosi produktywność i zapewnia tamtejszym społecznościom godny dochód i lepszą przyszłość.

Warto wspomnieć, że w sklepie internetowym PSSH dostępne są dwa produkty z miechunką – suszone owoce oraz miechunka w gorzkiej czekoladzie. Oba produkty pochodzą z Peru, a producentem jest certyfikowana kooperatywa Candela Peru

Wydawcą niniejszego Biuletynu jest PSSH (Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu) – organizacja członkowska WFTO, www.sprawiedliwyhandel.pl

Materiał wydawany w ramach projektów PRICE i Vote4FT, współfinansowanych ze środków UE. Za przedstawione treści odpowiada Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu.

Bieżące informacje na temat działalności Stowarzyszenia dostępne są [na naszym profilu FB](#).

Zespół redakcyjny: Tadeusz Makulski, Natalia Piwoń, Anna Skowera.

Kontakt: info@sprawiedliwyhandel.pl